

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godz. 9-ej rano. — Cena numeru 12 hal.—10 fen.

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 2 K. 50 hal.; kwartalnie 7 K. 50 hal.; z przesyłką pocztową mies. 3 K.; kwartalnie 9 K. W okupacji niemieckiej miesięcznie 2 Mk. 40 fen.; kwartalnie 7 Mk. 20 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 50 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 2; otwarte od 8 rano do 6 wieczorem.

Filia Redakcji i Administracji w Sosnowcu Kołtąja Nr. 3.

CENY OGŁOSZEŃ:

Na I-szej stronie za wiersz petirowy 3 Kor. — Na stronie III-ej za wiersz 1 Kor. 50 hal. — Nadesłane za wiersz 2 kor. — Ogłoszenia zwykłe na IV-ej stronie za wiersz półspaltowy 30 hal.—Drobne ogłoszenia po 10 hal. za wyraz. Najmniej 1 Kor. Wyrazy tłustym drukiem podwójnie.

W O J N A.

KOMUNIKAT AUSTRYACKI.

WIEDEN 6 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM. U grupy wojsk gen. Mackensena miejscami ożywiona działalność artylerii.

Sukcesy—przywitanej przez koalicję z wielką radością—rosyjsko rumuńskiej ofensywy przeciw frontowi wojsk arcyks. Józefa w całkiem widoczny sposób nie odpowiadają oczekiwaniom. Ataki nieprzyjacielskie w terenie Casinu nie dały także i wczoraj rezultatów, nie licząc już wielkich strat nieprzyjaciela. W kierunku na Gurahumorę osiągnęliśmy wczoraj dalsze postępy. Honwedzi i węgierskie posp. ruszenie wyrzucili nieprzyjaciela z jego pozycji na północny zachód od Radowic i odparli dzielnie silne rosyjskie przeciwuderzenia wkroczyli do miasta. Z obu stron rz. Seretu zbliżamy się do granicy. Na południowy zachód od Czerniowca stawia nieprzyjaciół gwałtowny opór posuwaniu się sprzymierzonych.

Nad Zbruczem częściowy atak rosyjski.

NA FRONCIE WŁOSKIM rozszerzyła artyleria włoska ogień swój o zmiennej sile na cały front nad Soczą od Tolmein po morze.

NA BAŁKANACH nie było szczególniejszych zdarzeń.

WIEDEN 7 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. W grupie wojsk gen. Mackensena zdobyły wojska niemieckie na północ od Focsani silne rosyjskie urządzenia obronne. Zabrano 1300 jeńców i 13 dział. Nad górą Putną rozbiły się słabsze wypadły przeciwnika. Na górze Casinu Numi wyczerpał się znów nieprzyjaciół gwałtownymi pełnymi ofiar atakami. Nasi dzielni obrońcy odrzucili go za każdym razem kontratakami i w zażartej walce wręcz.

Na północ Gyergyó Toelgyes opanowaliśmy znaczniejszą ilość szaniec rosyjskich z drugiej strony granicy.

Posuwaniem się naprzód pod Gurahumorą zyskaliśmy dalszą przestrzeń terenu po przełamaniu zażartego nieprzyjacielskiego oporu. Zresztą nie ważniejszego.

NA FRONCIE WŁOSKIM. Na grzbiecie fazańskim, na południowy wschód od Cavalese załamał się wypad włoski w naszym ogniu. Nieprzyjacielski batalion uciekł zupełnie rozbity.

Nad Soczą zelżała wczoraj nieco walka artylerii.

NA BAŁKANACH bez zmiany.

Szef sztabu generalnego.

KOMUNIKAT WIECZORNY NIEMIECKI.

BERLIN 6.VIII. Na zachodzie nie było większych działań bojowych. Na Bukowinie postępy.

KOMUNIKAT NIEMIECKI.

BERLIN 5 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM. Angielskie ataki częściowe między Ypern a Lys wszędzie odparte. Niemieckie wojska atakowe przeprowadziły pomyślnie przedsięwzięcia. Zabrały wiele jeńców. Podpor. Conterman zestrzelił 25-go przeciwnika.

NA FRONCIE WSCHODNIM. Pomiędzy Dniestrem a Prutem stanęli Rosjanie ponownie do walki. Stoimy przed m. Seretem. Zajęliśmy Radowce. U gen. Mackensena ustała częściowo walka pomiędzy górami i Dunajem.

v. Ludendorff.

OBSADZENIE RADOWIEC.

WIEDEN. Z Wojennej kwatery prasowej donoszą: Wczoraj wkroczyli do Radowic huzarzy węg. obrony krajowej.

CES. KAROL W CZERNIOWCACH.

CZERNIOWCE 6.VIII. Dziś przed południem

przybył tu cesarz Karol witany z bezgranicznym entuzjazmem przez ludność.

Z ROSYJSKIEGO KOMUNIKATU.

PETERSBURG. ...Wojska nieprzyjacielskie obsadziły Kudryńce w odległości 20 wiorst na zachód od Kamieńca podolskiego.

Z R O S Y I.

DAŻENIA KIEREŃSKIEGO.

PETERSBURG. (PAT). W ogłoszonej odezwie oświadcza Kiereński, iż podał się do dymisji, gdyż widział, że niemożliwym jest pogodzić stronnictwa i stworzyć z nich potęgę oddaną rewolucji.

Wobec tego jednak, że odbyta 3 b. m. konferencja partii socjalistycznych, demokratycznych i liberalnych poruciła mu stworzenie gabinetu, cofa dymisję, gdyż uważa za swój obowiązek stworzyć potęgę rewolucyjną. Będzie dążył do przywrócenia wojsku siły bojowej, a państwu siły gospodarczej.

KOMENDANT FLOTY CZARNOMORSKIEJ.

PETERSBURG. Kapitan okrętu liniowego Nemiec mianowany kontradmirałem i w miejsce admirała Kolczaka komendantem floty czarnomorskiej.

UCIECZKA LENINA.

SZTOKHOLM. Wedle nadeszłych tu wiadomości udało się Leninowi zbiedz za granicę.

TELEGRAMY.

HOŁD UKRAIŃCÓW I RUMUNÓW.

WIEDEN. Prezes ukraińskiego klubu parlamentarnego Wasilko wysłał do cesarza imieniem ukraińskiej ludności Bukowiny depeszę hołdowniczą zapewniającą o wierności narodu ukraińskiego. Podobną depeszę wysłał prezes klubu rumuńskiego Isopescul.

ZNÓW „OSTATECZNIE“ ODROZCZONA.

SZTOKHOLM. „Svenskabtiro“ donosi, że termin międzyn. socjalis. konferencji został ustalony na 9 września.

0 dalsze drogi polskiej polityki państwotwórczej.

Dyr. M. Łempicki w wywiadzie ze współpracownikiem „Nowej Reformy“ wystąpił z następującymi poglądami:

W zrozumieniu potrzeby stanowczego kroku, zwołaną została warszawska konferencja przedstawicieli obu mocarstw sprzymierzonych. Zadaniem jej miało być wytworzenie realnych ram dla wspólnej pracy społeczeństwa polskiego i rządów sprzymierzonych w celu budowy niepodległego państwa polskiego, proklamowanego aktem 5 listopada. Oczywiście przy takiej robocie rządu państw centralnych oprócz się jedynie winny i mogą na tych żywiołach społeczeństwa polskiego, które szczerze przyszłość Polski widzą w przymierzu z państwami centralnymi i budować państwo polskie pragną jeszcze w okresie wojny.

„Dobre rachunki tworzą dobrych przyjaciół“. Koniecznym jest szczere, uczciwe wyjaśnienie wzajemnego stosunku. Podać sobie winny rękę te czynniki—z jednej strony okupacyjne, z drugiej strony polskiego społeczeństwa—które wpólny swój interes widzą w powstaniu niepodległego państwa polskiego, jako składowej części wielkiego kompleksu środkowej Europy. Wzajemny stosunek nakłada na obie

strony i prawa i obowiązki.—Zdać sobie sprawę z nich powinny obie strony.

Po przejściowym okresie Tymczasowej Rady Stanu, która w istocie swej mogła być tylko instytucją doradczą, przychodzi teraz, jako konieczność logiczna, okres rządu polskiego, mającego władzę wykonawczą i opierającego się na zreformowanej Radzie Stanu, jako instytucji ustawodawczej. Rząd polski musi działać w harmonii z rządami państw centralnych i musi być wyrazicielem aktywistycznych, ale liczących się z istniejącymi warunkami, tendencji społeczeństwa polskiego. Rząd ten powinien zerwać stanowczo z Rosją, zwalczać egoistyczną zasadę bierności, czy też neutralności, hasło energicznego czynu wypisać na swym sztandarze i moralną siłę społeczeństwa wcielić w widomy znak wojska polskiego.

Jak pokazuje dziś przykład całego świata, rządy we wszystkich krajach przechodzą do reprezentantów najszerzych warstw społecznych; odbywa się wszędzie proces demokratyzacji. Powstające państwo polskie nie może być wyjątkiem, nie może się wyłamać z prawa odbywającej się wszędzie ewolucji. Rząd polski musi być rządem demokratycznym, złożonym z ludzi, znających dokładnie potrzeby narodu, ludzi silnych, niepoddających się przelotnym wpływom nastrojów i nie skrepowanych ani przesadami kastowymi, ani nakazami partyjnymi.

Z Koła Polskiego.

KRAKÓW 6 sierpnia.

Przez niedzielę i poniedziałek obradowało tu w pałacu Wielopolskich Koło polskie. Licznie i w komplecie zjawili się posłowie nowego „Związku Międzypartyjnego“: socjaliści, nar.-demokraci i ludowcy, zyskując temsamem większość. Rażące natomiast były luki w szeregach innych grup. Konserwatystów brakowało 10 na 18, a demokratów aż więcej niż połowa, bo 7 na 13. Takie abscentowanie się tem gorzej, że na porządku dziennym stał cały szereg spraw bardzo doniosłych ogólnonarodowego znaczenia.

Na początku obrad uchwalono wysłać do ces. Karola telegram hołdowniczy z powodu zwycięstw w Galicji wschodniej.

Następnie podniósł dr. Łazarski, że 6 sierpnia przypada 3 rocznica wkroczenia Legionistów do Królestwa. Cieniom poległym złożono hołd przez powstanie.

Poczem rozpoczęła się na Kole długa i chwila mi namiętna dyskusja, której rezultatem było uchwalenie szeregu rezolucji. Najważniejsze są Daszyńskiego w sprawie Legionów i Zieleniewskiego w sprawie stosunku Koła do rządu.

Wniosek p. Zieleniewskiego jest następujący:

„Z uwagi, że niewyjaśnione stosunki stronnictw w parlamencie nie dają jeszcze należytej podstawy do utworzenia rządu czysto parlamentarnego, z uwagi, że proponowany rząd parlamentarny wobec usunięcia się wielkich stronnictw od udziału w nim i wobec jego struktury nie ma znamion rządu prawdziwie parlamentarnego, z uwagi, że niespełnienie dotychczas przez rząd żądań Koła polskiego, które stanowią uzasadnienie uchwały Koła polskiego z dnia 16 maja b.r., nie pozwalają Kołu polskiemu na wzięcie udziału w projektowanym rządzie, rzekomo parlamentarnym, przez wysłanie swych członków do tego rządu, Koło polskie oświadcza, że stworzenie rządu parlamentarnego uważa w chwili obecnej za nierealne, a licząc się z utworzeniem gabinetu urzędniczego—wymaga od niego zrealizowania żądań swych, przedstawionych już poprzednim rządowi i zajmie stanowisko wyczekujące, a poparcie tego rządu czyni zawisłym od spełnienia przedstawionych swych żądań“.

Reszty, długiej dyskusji i wniosków nie przytaczamy z względów cenzuralnych.

To i owo.

Powrót zakonów. Do szeregu zakonnych braci i siostr, powracających licznie w ostatnich czasach do okupacji austro-węgierskiej przybywa 10 tak zw. „Niepokalanek“, które, opuściwszy klasztor w Jazłowiec za Krakowem, osiadły w dawnym monasterze prawosławnym w Jerowie w Sokołowskim, gdzie zajęły się między innymi wychowywaniem dzieci i ludzi zamożniejszych za opłatą, ubogich zaś bezpłatnie w starannie prowadzonym internacie.

Austr. szefowi sztabu generalnego gen. bar. Arzowi nadał ces. Wilhelm liście dębowe do orderu „Pour le merite“ (TBK).

Odznaczenie niemieckich generałów. (TBK.) Ces. Karol nadał marsz. Hindenburgowi wielki medal za usługi wojskowej; gen. Ludendorffowi krzyż za usługi wojskowej i klasy z dekoracją wojenną; gen.-maj. Cramonowi order żelaznej korony I kl. z dekoracją wojenną.

Z okazji ostatniej podróży na front nadał ces. Karol ks. Leopoldowi bawarskiemu wojsk. krzyż za usługi I kl. z dekoracją wojenną w brylantach, a gen. hr. Bothmerowi wielki medal za usługi wojskowej.

Monopol opałów w Rosji. (TBK.) Minister handlu wprowadził dla całej Rosji rządowy monopol sprzedaży stałych materiałów opałowych.

Szefem petersburskiej agencji tel. został redaktor naczelny „Utra Rossiji“ Rajecki, zastępcą jego Lowjagin.

Łodzie podwodne—jak donoszą urzędowo z Berlina—zatopiły znów na oceanie Atlantyckim 24.000 ton.

Gazeta Zagłębia.

FRANCUSKIE KOPALNIE I HUTY W ZAGŁĘBIU.

Wobec zamierzonej przez władze okupacyjne odwetowej likwidacji zagranicznych przedsiębiorstw górniczych w Polsce, przyczem jak wiadomo wyszły z Rady Stanu starania o nabycie ich na rzecz skarbu państwa polskiego, warto przypomnieć o jakie

przedsiębiorstwa idzie i jaki jest ich majątek. Jest ich razem sześć następujących:

Tow. kopalni węgla Czeladź. Było ostatnimi czasami własnością akcyonariuszów francuskich. Kapitał akcyjny 3,750,000 frank., fundusz amortyzacyjny 2,521,354 fr. Własnością T-wa jest kopalnia „Czeladź“. Produkcja roczna przed wojną ponad 600.000 ton.

„Hr. Renard“. Jedno z najstarszych w Polsce przedsiębiorstw węglowych. Pierwotnie po założeniu przez hr. Renarda, niemieckie. Po roku 1884 większość kuksów przeszła w ręce francuskie. Własnością T-wa są prócz kopalni, 1 fabryka rur i 1 browar. Kapitał akcyjny 7.686.873 rb. Dywidenda w r. 1912/13 wynosiła 400.000 rb. Do T-wa należy kopalnia „Hr. Renard“ (produkcja 662.472 ton) i Andrzej II. (produkcja 41.729 ton). Tow. Hr. Renard, Tow. franko-włoskie i Huta Bankowa stanowią koncern zależny od Credit Lyonnais.

Tow. Sosnowieckie w Sosnowcu znajduje się w rękach francuskich. Posiada kopalnię węgla i galmanu oraz huty cynkowe. Kapitał akcyjny w roku 1912/13—9.750.000 r. w czem obligacyi 5.312.437 rb. Dywidenda 12 proc. Do T-wa należy kopalnie: Niwka (produkcja 427.696 ton), Klimontów I (prod. 186.186 ton.), Klimontów II (prod. 27827) i Klimontów III. Dalej Mortimer (203.161 ton) i Miłowice (647.835 ton).

Tow. franko-włoskie założone również przeważnie kapitałami francuskimi. Wydierzało od rządu rosyjskiego na lat 90 Koszelów, oraz nabyło kop. „Paryż“.

Tow. franko-ruskie również w rękach francuskich. Dzierżawi kop. Reden i Tadeusz, kopalnie galmanu i huty cynkowe. Kapitał akcyjny wynosił w r. 1912/13—2,250,000 rb.; fundusz amortyzacyjny 2,316,653 rb.

„Huta Bankowa“—dostarczała poprzednio głównie materiałów wojennych dla Rosji. Kapitał akcyjny 7,425,000 rb.; fundusze amortyzacyjne 372,788 rb. Fundusze rezerwowe 1,633,863 rb. Tow. „Huta Bankowa“ zależne od Credit Lyonnais.

Bedzin.

Na pieniądzech siedząc — umarła z — głodu! Tytuł jak z wojennej bajki wzięty a jednak kryje się za nim fakt autentyczny. W mieście naszym w tych dniach umarła z głodu jedna ze starych naszych—obywatelek. Była to „obywatelka“ w całym tego słowa znaczeniu. Wobec wzrastającej codziennie drożyzny, mimo posiadanej dość znacznej go-

tówki, obywatelka ta postanowiła „obywać“ się bez artykułów spożywczych wobec ich nadmiernej drożyzny, jakiej od urodzenia nie znała. Ostatnimi dniami przed śmiercią informowała się stale u sklepikarzy „czy nie staniał chleb, kartofle.“ Gdy otrzymywała odpowiedź przeczącą, oświadczała że, „woli z głodu umrzeć, niż tyle ma płacić“. Dotrzymała też słowa, stroskanej rodzinie pozostawiając w gotówce kilkanaście tysięcy rubli—na pociechę.

Potrzebny zaraz chłopiec
lub dziewczynka do Admin.
„Gazety Polskiej“

Młodego człowieka

obeznanego z sądownictwem poszukuje

ADWOKAT

do kancelaryi. — Pensya 50 — 60 rubli.

Oferty tylko piśmienne w Administracyi

„Gazety Polskiej“. 1048-7-X

Papier listowy

wyrobu jedynej tego rodzaju polskiej fabryki

S. W. Niemojowskiego S-ki

we LWOWIE są do nabycia we wszystkich handlach papierowych w Dąbrowie Górniczej i okolicy. P. T. Publiczność, której rozwój przemysłu polskiego nie jest obojętny, prosimy przy zakupie żądać wszędzie papierów listowych **Niemojowskiego.**

Odsprzedającym, pragnącym wejść z nami w stosunki handlowe, wysyłamy hurtowny nasz cennik. 1053-5

SKŁAD FUTER FIRM K. i R. Moor POLECA:

KRAKÓW, GRODZKA 13.

Nowości futrzanych płaszczy, zakietów oraz garniturów.

Futra męskie miastowe i podróżne.

Własne pracownice. Wielki wybór pojedynczych skór.

1024-4-10 CENY NADER UMIARKOWANE (LETNIE),

PRZEWODNIK ADRESOWY

ZAGŁĘBIA.

DĄBROWA.

PIERWSZY POLSKI MAGAZYN OBUWIA. Posiada na składzie wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego. Zamówienia wykonywa szybko, starannie po cenach przystępnych.

M. RZEPECKI

Dąbrowa Górnicza 928-14-25
— ul. Króla Sobieskiego 19. —

OWOCARNIA
Wody sodowe i owocowe „Wir“
WŁADYSŁAW PYZAŁSKI
ulica 3-go Maja Nr. 7. 1004-18-25

Urząd Starszych Cechu Szewców w Dąbrowie

wzywa panów szewców, aby się zgłaszali do Urzędu Starszych w celu zapisywania się na uczniów, czeladników i majstrów
Starszy Cechu M. Rzepecki
Podstarszy L. Jędrzejewski
1080-1-35

MAGAZYN 1027-12-25
Mód, Konfekcyi i Galanterii
Haliny Kossobudzkiej
ul. Kr. Jana Sobieskiego Nr. 7.

Masło śmietankowe mleczarni Opatowskiej, co tydzień świeże, oraz sery owcze, szwajcarskie, miód, grzyby i t. p. poleca

SKLEP PRODUKTÓW WIEJSKICH
Janiny Szcześnej
w Dąbrowie, Sobieskiego L. 4.
1032-11-25

KIOSK Z GAZETAMI
oraz z wodą „Wir“ i owocem
1064-1-25 **WŁADYSŁAWA SOWY**
mieści się w altanie obok apteki.

Szpagaty do pakowania

z szwedzkich włókien każdej grubości dostarcza

Generalna Reprezentacja Zakładów Tekstylnych Tow. Akc.
Kraków, Dietłowska 97.

Zastępcy poszukiwani.

Żądaj

wszędzie i prenumeruj „Przegląd Światowy“, miesięcznik bogato ilustrowany, poświęcony wszystkim gałęziom wiedzy. Prenumerata roczna 10 rb. półroczna 5 rb. Redakcja i administracja „Przeglądu Światowego“, Dąbrowa Górnicza, ul. Sienkiewicza 21.

Urząd Starszych Cechu Szewców w Dąbrowie.

prosi Panów Szewców, tak miejscowych, jak i z okolicy, o przybycie na ZEBRANIE KWARTALNE, w dniu 12 b. m. w niedzielę, o godz. 4-ej popołudniu w SALI ZGROMADZEN RZEMIEŚLNICZYCH w Magistracie, dla wysłuchania sprawozdania z działalności Zarządu za czas od 1-go kwietnia do 1-go sierpnia r. b., jak również w tymże dniu będą wydawane książeczki czeladnicze, listy wyzwolenia i dyplomy majsterskie.

Jednocześnie Urząd Starszych wzywa Panów szewców, tak miejscowych, jak i z okolicy, którzy dotąd nie są zapisani do Cechu, aby się zgłosili dla zapisania się na uczniów, czeladników i majstrów; bez świadectw przynależności do Cechu, stracą prawo prowadzenia rzemiosła.

Starszy Cechu

M. Rzepecki

Podstarszy

L. Jędrzejewski.

1079-1-5

Loterya Legionów Polskich

podaje do wiadomości, że pragnący uzyskać kolektę loteryi winni się zgłosić najpóźniej do dnia 5-go SIERPNIA r. b. do biura

„Główniej Kolektury Loteryi Klasowej Legionów Polskich“

TADEUSZ ŻYCHLIŃSKI

w WARSZAWIE, przy ul. TRĘBACKIEJ Nr. 2.

w godzinach od 9-ej do 1-ej gdzie otrzymają formularze zgłoszeń.

Wydanych będzie 32,000 losów, z których 16,000 i 1 premja wygrywa ją Mk. 300,000, 200,000, 160,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000, i wiele innych.

Kaucye złożone będą w Banku Ziemiańskim.

LOTERYA LEGIONÓW POLSKICH.

Główna Kolektura
Tadeusz Żychliński

Warszawa, Trębacka Nr. 2.

1073-1 3

KOŁODZIEJ
potrzebny zaraz
IGNACY GRZĄDZIEL

KRAKÓW - PODGÓRZE ul. WIELICKA L. 7.

Bar KRAKOWSKI

w DĄBROWIE, ul. 3-go Maja Nr. 18.

w zarządzie **Stefana WILCZYŃSKIEGO**

poleca się dalszym łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Wydaje śniadania, obiady i kolacje.

Bufet zaopatrzony w gorące i zimne zakąski. Piwo Sieleckie z antańka, porter, wino różnych gatunków.

Codziennie koncert wyborowy Duet.

Przy Restauracyi Hotel Krakowski.

081-1-6